

Beretning fra Fyrspillene i Sydthy

af Villy Dall, Gudnæsstrandvej 9, 7752 Snedsted

Udvandrerne fra Agger ankommer til deres nye paradis, som de kalder Lyngby. F.v. Ejgil Enevoldsen, Svankjær Svend Aage Kristensen, Hurup (næsten skjult), Jerry L. Madsen, Heltborg, Peter Amtoft Nielsen, Villerslev (helt skjult), Eivind Schuster, Heltborg og Niels Grønkjær, Hvidbjerg v. Aa.

Vi er meget taknemmelige for fremover at få mulighed for at indrykke en lille beretning i Sydthy Årbog - også, fordi vi hvert år har haft et rigtig godt samarbejde med Egnshistorisk Forening for Sydthy omkring den faktuelle del af historien på de steder, hvor vi nu har spillet amatørteater.

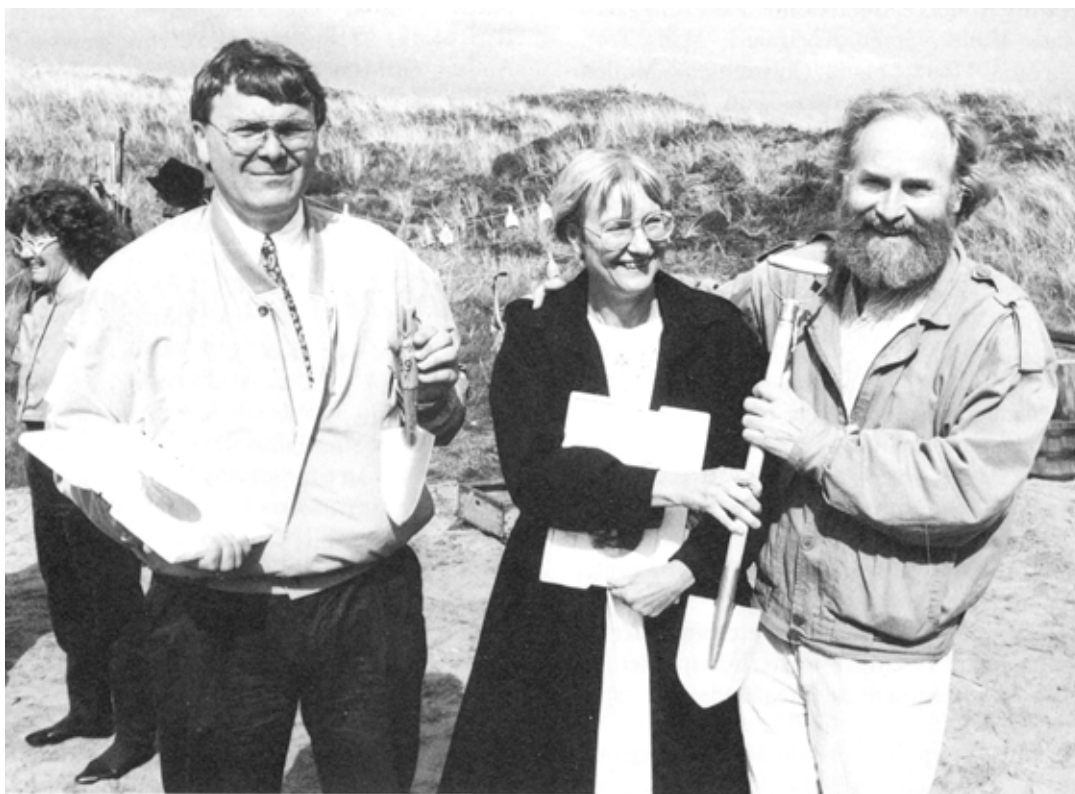
Når dette nu er den første beretning, der på denne måde bevares for eftertiden, føler jeg trang til at resumere de foregående års fyrspill:

- 1984: "Fyrspillet" af Bent Haller, dengang Bedsted, nu Thisted, i anledning af Lodbjerg Fyrs 100 års jubilæum, instruktør: Allan Holm Hansen, dengang Haring, nu Hurup, opført ved fyret.
- 1985: "Peter - en digter fra Thy" af Knud Erik Pedersen, dengang Boddum, nu Staun i Himmerland, om Thisted-digteren J.P. Jacobsen, der tilbragte en del af barndommens ferier hos onkelen, der drev Doverodde Købmandsgaard, instruktør: Allan Holm Hansen, opført i købmandsgårdens have.
- 1986: Aflyst p.g.a. sygdom.
- 1987: "Sankt Thøger-spillet" af Gunnar

Iversen, Sindrup, om helliggørelsen af Thøger, der ifølge legenden kom vestfra og kristnede Thy, og den modstand, kongemagten rejste mod denne udpræget lokale helgen, instruktør: Jonna Kragh Møller, Tvolm, opført på P-pladsen ved Vestervig Kirke.

- 1988: "Frihed er den bedste muld" af Jytte Borberg, Fjaltring, i anledning af 200-året for stavnsbåndets ophævelse, instruktør: Flemming Harbo, dengang Heltborg, nu Højby på Fyn, opført på gårdspladsen på Tandrup.
- 1989: "Fremmede Fugle - Scener af en Cirkusfamilies Saga" af Gunnar Iversen, Sindrup, om Miehe-familien og dens forgængere, der skabte Nordens dengang største cirkus, Cirkus Miehe, som havde vinterkvarter i Tvolm Skov i Ydby Sogn i Thy, årene 1848-1914/15, instruktør: Flemming Harbo, opført i den gamle træningsmanege i Cirkusgaarden i Tvolm.

I år fandt vi så anledning i 125 års jubilæet i august 1989 for grundlæggelsen af det lille

De tre teaterpris-modtagere fra Sydthy foran »Hannes Bakke« i Lyngby. F.v. Fyrspillenes formand, Villy Dall, og dernæst Susanne Tvermoes og Gunnar Iversen

fiskerleje Lyngby langt mod vest i klitterne i Hvidbjerg vesten Aa Sogn. Som forfatter engagerede vi Leif Damsgaard Jensen, Thisted, tidligere Hurup, der er velkendt over hele Thy som fotograf og journalist ved Thyholm Avis og Thisted Posten. Instruktør blev viceskoleinspektør Kjeld W. Jensen, Bedsted, der i mange, mange år har arbejdet med dramatik i lærergerningen, men som ikke tidligere har lavet teater uden for skolen.

Med Leif Damsgaard Jensens sans for de historiske detaljer og meget store loyalitet over for de eksisterende kilder, som bl.a. er leveret af den tidligere købmand i Lyngby, Knud Madsen Nielsen, Vestervig, blev der skabt et stykke, som jeg ved, at nybyggernes efterkommere i dag kunne lide og følte, talte til dem. Og med Kjeld W. Jensens enorme sans for helheden i skuespillet og meget skarpe øje for total-teatrets muligheder blev der skabt en opsætning, som var en fryd for alle, og som var med til at forstærke ordene og handlingen, så fortællingen om de seks fattige fiskerfamilier kom tilskuerne tæt ind på huden. Mange græd deroppe på bænkeraderne, da de kom bærende med to af de druknede ved den store katastrofe i 1885.

De enkelte figurer lod Kjeld W. Jensen derimod skuespillerne om selv at forme i så vid

udstrækning, som det lod sig gøre inden for helhedens rammer, og det ved jeg, at skuespillerne har været glade for. De kunne på denne måde lægge mere af dem selv ind i rollen og præsentationen, og også her har vi nybyggerefterkommernes ord for, at rollerne hverken var overspillede eller helt ved siden af. I skrivende stund (medio august 1990) er kassen endnu ikke gjort endelig op, men i hvert fald står det klart, at der bliver et pænt overskud at bringe videre til næste års spil. Det skyldes ikke mindst det gode samarbejde, vi havde med Svankjær og Omegns Beboerforening samt Svankjær Boldklub omkring serveringen af kaffe og brød, øl og vand, is m.v. Det gav et godt overskud. Og penge skal der til. Allerede før vi gik i gang med at spille i Lyngby, havde vi engageret næste års forfatter. Det vil sige, at vi havde bundet os til en udgift på 30.000 kr., før vi vidste, hvordan resultatet blev af dette års spil. Men sådan er vilkårene, når vi vil føre fyrspiltraditionen videre. Og det vil vi. Næste års fyrspil skrives af lærer Niels Stokholm Nielsen, Egebjerg på Thyholm, og det kommer til at handle om jernalderfolket i Skyum Bjerger og deres kontakt med omverdenen.

Netop traditionen med at finde et nyt spillested hvert år og så få skrevet et stykke om

netop dette sted og dets historie og beregnet på opførelse netop på dette sted, og den enorme økonomiske udfordring der ligger deri, var medvirkende årsag til, at Fyrspillene i Sydthy fik overrakt teaterprisen "Den gyldne Spade" som æresspade for 1989. Overrækkelsen skete umiddelbart efter premieren i Lyngby søndag den 1. juli. Og vi havde den store fornøjelse, at vandrespaden for samme år også gik til Sydthy, nemlig til kunstnerparret Gunner Iversen og Susanne Tvermoes, Sindrup, for deres arbejde med amatørteater som hhv. forfatter og kostumedesigner, in casu cirkusspillet i Ydby og spillet om guldhornene fra Møgeltønder, der begge opførtes i 1989. Men vi kender dem jo også fra Thøger-spillet i Vestervig, og Susanne

Tvermoes hjalp også med kostumerne i 1988. I 1989 blev Fyrspillene i Sydthy, der tidligere hed Fyrudvalget, omdannet fra at være en selvejende institution med en selvsupplerende bestyrelse til at være en demokratisk forening med en generalforsamlingsvalgt bestyrelse. Det er denne første bestyrelse, der nu om en måneds tid skal til generalforsamling. Den har bestået af: Forsikringsformidler Knud-Ole Henriksen, Bedsted, næstformand, køkkenleder Vita Holmgaard, Ydby, kasserer, reg. revisor Inger Marie Hedegaard, Bedsted, sekretær, pedel Isak Andersen, Bedsted, og prokurist Villy Dall, Koldby, formand. Vi har haft et utroligt godt samarbejde. Tak for det.

Kilde: Sydthy Årbog 1990, side 91-93.